

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Razveljavljene občinske volitve na Pesnici.

Upravno sodišče je pod št. A 429-44 10 izdalo tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Pesnica, srez Maribor levi breg, se je v volilnem imeniku vpisani Weingerl Fr., posestnik na Ranci, zastopan po dr. J. Leskovarju, odvetniku v Mariboru, 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, stavek 5, zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volilnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj trdi, da je predsednik volilnega odbora ob zaključku glasovanja pozval vse prisotne, ki niso bili člani komisije, zlasti predstavnike list, da se odstranijo; da je moral pritožitelj kot predstavnik Šparlove liste na predsednikovo zahtevo le-temu izročiti beležke, ki se nanašajo na volitve; in da je po uradnem razglasu dobila Kerenčičeva lista 284, Šparlova lista pa 197 glasov, dočim je po zapisnih predstavnikov Šparlove liste — kolikor niso bili izročeni, predsedniku volilnega odbora — za to listo glasovalo 279 volilcev, a za Kerenčičevo listo 213 volilcev.

O teh trditvah so bili pri sreskem sodišču v Mariboru aslišani člani volilnega odbora in sicer From Vekosl., Črnko Just in Črnko Jernej. Ti so pod prisega izpovedali, da je predsednik volilnega odbora ob zaključku glasovanja pozval vse prisotne, razven članov volilnega odbora, da se iz volilnega lokala odstranijo in da so radi tega zapustili volilni lokal vsi, tudi pritožitelj, ki je hotel odnesti s seboj še svoje zapiske, kar mu pa predsednik volilnega odbora ni dovolil.

Navedeno postopanje predsednika volilnega odbora ni bilo pravilno.

Predvsem ni smel izključiti pritožitelja od prisostvovanja pri štetju gla-

sov. Po par. 34 zakona o občinah imajo predstavniki kandidatnih list pravico, da prisostvujejo ne samo poslovanju volilnega, marveč tudi glavnega volilnega odbora ves čas volitve. Iz dejstva, da daje zakon predstavnikom list pravico, da prisostvujejo ne samo poslovanju volilnega, marveč tudi glavnega volilnega odbora, jasno izvira, da se pravica prisostvovanja ne omejuje samo na glasovanje, ampak tudi na oni del poslovanja, s katerim se ugotovi rezultat volitev. Pod izrazom »volitve«, ki se rabi v navedenem par. 34, ni torej razumeti samo glasovanje, ampak celokupno poslovanje volilnih in glavnih volilnih odborov od početka do konca.

Nadalje ni bil predsednik volilnega odbora upravičen, da je odvezal pritožitelju beležke, ki si jih je ta napravil kot predstavnik Šparlove liste. Po par. 34, odstavek 2, zakona o občinah imajo predstavniki kandidatnih list pravico, prisostvovati poslovanju volilnega odbora in podajati pripombe, ki se vpišejo na zahtevo v zapisnik. Tega določila pa ni razumeti tako, da sme predstavnik liste prisostvovati glasovanju samo kot pasiven gledalec, nego ima kot pooblaščenec volilcev tiste liste, katero zastopa, pravico, da nadzoruje volitveno postopanje. Ta nadzor pa lahko vrši na dva načina: 1. da nadzoruje zapisničarja pri vpisovanju oddanih glasov v glasovalne sezname in 2. da si sam beleži oddane glasove. Ako se je predstavnik liste poslužil drugega

načina kontrole, so beležki dokaz, na katerega opira svojo eventualno trditev, da uradno ugotovljeni izid volitev ni pravilen. Tega dokaza pa se predstavnik liste ne sme oropati s tem, da se mu odvzamejo beležki. Kajti v tem primeru ni imelo prisostvovanje predstavnika liste glasovanju nobenega pomena in je položaj isti, kakor če bi se bila predstavniku takoj ob pričetku glasovanja že zabranila vsakršna kontrola.

Navedeni kršitvi v zvezi s pritožiteljevo trditvijo, da je volilni rezultat, ki je bil uradno razglašen, po njegovih beležkah, kolikor jih ni oddal predsedniku volilnega odbora, napačen, odvzame ta volilnemu aktu tisto verodostojnost, ki bi mu kot uradnemu aktu sicer šla brez teh kršitev. Ti kršitvi je tedaj v tem primeru smatrati kot odločilnega pomena za končni izid volitev, vsled česar je bilo odločati, kakor je zgoraj navedeno.

Ker so se radi tega razloga morale volitve razveljaviti, se upravnemu sodišču v razmotrivanje drugih pritožnih točk, ki so podrejenega pomena, ni bilo spuščati.

Celje, dne 13. januarja 1934.

*

Poraz svobodne morale v Franciji.

Težka moralna kriza, ki zadnji čas pretresa Francijo ter je zahtevala kot žrtev dve vladi: Chaumpeysovo in Daladierjevo, nazorno dokazuje svetu, kam dovede državo svobodna morala — takšni življenjski nazori, ki se ne brigajo za Boga, vero in cerkev. Frumasonska loža je visoka šola take nekrščanske morale. Iz te visoke šole so izšli tisti svobodomiselniki politiki, ki so razkristjanili francosko javno življenje, vpeljali laično (brezversko) državno šolo ter odtrgali državo od cerkve. Iz francoskih državnih šol je vzrastel rod, ki to praktično izvaja, kar so učili frumasonski in svobodomiselniki učeniki. In vprav ta praksa (dejansko izvrševanje) dokazuje, da je svobodna laična vzgoja, ki zametuje krščanska načela, v največjo škodo narodu in državi.

Korupcijske afere, ki so buknile zadnja leta iz moralnega močvirja na površje, zlasti znana afera sleparja Staviskega, v katero je zapleteno večje število poslancev in ministrov, so kakor z bengalično svetlobo posvetile na pot, na katero je potisnila Francijo svo-

Vrhovni poveljnik francoske armade general Weygand.